

meget let, da de forberedende Debatter, Undersøgelser og øvrige Forarbejder, Betænkninger og Udtalelser ere fæste i Forveien, saa i den Retning finder jeg, at vi snart kunne blive færdige. Jeg vil ikke tale om, hvad Staten taber ved, at disse rigelige Bevillinger til Landbrugsstolerne ikke blive gaaede fyldestgjorte; thi det ene Aar gaar efter det andet. Den Tid kunde have været sparet, og den er meget kostbar. Dertil kommer ogsaa, at yngre Videnskabsmænd, som man havde tænkt sig, skulde indtage disse Stillinger, ikke kunne vente længere, hvorfor de modtage Plads i Udlandet og blive ansatte der. Det er Tilfældet med een, med Hensyn til hvem det var paatænkt, at han skulde have en af disse Pladser; han kunne vi nu slyde en hvild Pind efter. Jeg tror, at vi Alle sammen kunne være tjente med, om dette for vort Landbrug saa vigtige Spørgsmaal snart kunde faae sin Afgjørelse.

Snel: Det var i Anledning af en Uttring af det ærede Medlem, der nu satte sig, at jeg tillod mig at forlange Ordet, idet han sagde, at den Paragraf, som ikke findes i Lovforslaget, men som han ønsker at faae sat ind deri, har det nuværende Lovforslag tilstrækkelig betegnet som nødvendig, da det i § 5 siges, at Amtsstolerne og i Njøbenhavn Magistraten foretager den videre Forøveling af denne Understøttelse, der kun kan tilbeles Elever, som ved Attest for at have gjenneaaet en Folkehøjskole eller paa anden Maade godtgjøre at være i Besiddelse af den fornødne Modenhed til at følge Jagundervisningen i disse Skoler. Han mente, at Lovforslaget herved har anerkjendt Folkehøjskolerne som Fordannelse til Landbrugsstolerne. Da jeg saa, at denne Bestemmelse var kommen ind i Lovforslaget, beklagede jeg det i allerhøjeste Grad, thi den hviler efter min Mening paa en Misforstaaelse af Landbrugsstolernes Stilling. Der skal ikke for at komme ind paa en saadan fordres en større Uddannelse, end den, som man har faaet i Almueskoler; thi hvis der fordres

mere, bliver Landbrugsstolen en videnstabelig Anstalt, som vi aldeles ingen Brug have for ude paa Landet. Jeg skal ikke komme tilbage til min Tvivl ligeoverfor den egentlige store Landbohøjskole, om den ikke her stilles alfor stort — det haaber jeg, at det kommende Udvalg vil tage under fornøden Overveelse — men jeg skal paa det Bestemteste hævde, at det, vi Landmænd trænge til, er ikke at faae en Masse lærde Folt, der sidde ude paa Landet og foragte den daglige smaalige Gjerning i den Virksomhed, som er deres Hovedvirksomhed. Det, vi forlange af vore Folt, er, at de faae den tilbørlige Modenhed til at veie Fordelene ved at bruge dette eller hint, men til at lære der behøver man virkelig ikke at have faaet anden Undervisning end Almueskolens. Naar man sætter denne Bestemmelse ind, forhindrer man en stor Del af de mindre bemidlede Gaardeiere og Husmandsklassen i at komme paa Landbrugsstolerne; thi det er kun ved at faae Understøttelse, at de overhovedet kunne komme der. Skulle de saa først paa en Højskole og have Understøttelse dertil, bliver deres Uddannelse i Virkeligheden for kostbar i Forhold til det Resultat, som de til Syvende og Sidst komme til. Jeg lægger dette Thing varmt paa Sinde, at det, vi trænge til paa Landet, er Uddannelse af Lærere, der kjende det praktiske Livs Lær og vide, hvad der gavner saavel Proprietæren som Gaardmanden, men vi trænge sandelig ikke til at faae en hel Masse Mennesker ud paa Landet, som have lært Hovedstadslivet at kjende lært at gaa og drive og bruge Penge. Vi trænge til Sparommelighed, thi kun derved kan Landbruget holdes oppe. Det kæmper en haard Kamp for Djebliffet under den Måske, der er til Stede, og Kampen vilde blive endnu haardere, hvis vi fik strukt Strøgen høiere op; vi ere allerede høit nok oppe; thi hvad se vi rundt omkring, naar man nøiere undersøger den Måske, vi ere i? Er det den simple, jævne Bonde, der gaar fallit? Nei, det er væsentlig Landbrugslandatstanden; de overføre fra Skolen deres halvfordøjede Sætninger, men have ikke Penge til at føre dem fuldt igjennem i Livet. Saa laane de, saa længe det er muligt at laane, og naar der ikke er mere at laane, maa de gaa fra Eiendommen. De have meget bedre af at komme i en tarvelig Skole, hvor der lægges